

MAKSU- JA TOLLIAMET

Füüsilisest isikust ettevõtja ABC

Sisukord

FIE ja pakendiaktsiis	3
<i>Aktiisivabastus ja leevendus ettevõtjale</i>	3
<i>Maksustamine ja aktsiisi arvutamine</i>	4
<i>Kohustuste üleandmine taaskasutusorganisatsioonile</i>	5
<i>Pakendiaktsiisi määrad pakendi koguse kohta</i>	6

FIE ja pakendiaktsiis

FIE on pakendiaktsiisi maksja ja pakendiettevõtja, kui ta majandus- või kutsetegevuse raames pakendab kaupa, veab sisse või müüb pakendatud kaupa.

Pakendiaktsiisiga maksustamisele kuulub pakendiettevõtja poolt Eestis turule lastud kauba pakend: nii kauba müügipakend, rühmapakend kui ka veopakend.

Kauba pakend maksustatakse aktsiisiga juhul, kui pakendatud kaup müüakse, vahetatakse, võõrandatakse tasuta või võetakse Eestis omatarbeks kasutusse. Pakendiaktsiisiga ei maksustata Eestist teise liikmesriiki toimetatud ja eksporditud kauba pakendit.

Eestis pakendatud kauba pakendilt maksab aktsiisi isik, kes laseb pakendatud kauba Eestis esmakordselt turule ning teeb selle levitamise või kasutamise jaoks kättesaadavaks.

Teisest Euroopa Liidu liikmesriigist soetatud kauba pakendilt maksab aktsiisi pakendi soetanud isik – isik, kes toimetab pakendatud kauba Eestisse teisest liikmeriigist ettevõtluse eesmärgil.

Imporditud kauba pakendilt maksab aktsiisi isik, kelle poolt või kelle eest deklareeritakse pakendatud kaup vabasse ringlusesse lubamise tolliprotseduurile Euroopa Liidu tolliseadustiku mõistes. Muudel juhtudel maksab sisseveetud kauba pakendi pealt aktsiisi isik, kellel tekib tollivõlg või kes kasutas pakendatud kaupa omatarbeks.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Aktiisivabastus ja leevendus ettevõtjale

AKTSIISIST ON TÄIELIKULT VABASTATUD:

1. pakend, millele on pakendiseadusega kehtestatud tagatisraha, välja arvatud metallist joogipakend, ja millest taaskasutatakse iga pakendimaterjali liigist vähemalt 85%;
2. metallist joogipakend, millest taaskasutatakse vähemalt 50%;
3. muu pakend, mida taaskasutatakse pakendiseaduse §-s 36 sätestatud määral.

Pakendiseadus § 36 sätestab, et pakendiettevõtja peab taaskasutama pakendimaterjali liike kalendriaastas vähemalt järgmises ulatuses:

- ✓ 70% klaasijäätmete kogumassist ringlussevõetuna;

- ✓ 70% paberi- ja kartongijäätmete kogumassist, kusjuures 60% kogumassist ringlussevõetuna;
- ✓ 60% metallijäätmete kogumassist ringlussevõetuna;
- ✓ 55% plastijäätmete kogumassist, kusjuures 45% plastijäätmete kogumassist ringlussevõetuna ja 22,5% plastijäätmete kogumassist uuesti plastiks töödelduna;
- ✓ 45% puidujäätmete kogumassist, kusjuures 20% kogumassist ringlussevõetuna.

Täieliku aktsiisivabastuse saamiseks tuleb pakendimaterjali kohta sätestatud taaskasutamise ja ringlussevõtu protsendid arvestada turule lastud kauba pakendi kogumassist ja täita ettenähtud määral.

LEEVENDUS ETTEVÕTJALE, KELLE POOLT TURULE LASTAVA KAUBA PAKENDI KOGUSED ON VÄIKSED

Pakendiaktsiisi seaduse § 8 lõike 2 punkti 5 kohaselt on aktsiisist vabastatud Eestis turule lastud kauba, teisest liikmesriigist soetatud ja imporditud kauba plastist pakend massiga alla 25 kilogrammi kvartalis ja kauba muust materjalist pakend massiga alla 50 kilogrammi kvartalis.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Maksustamine ja aktsiisi arvutamine

MAKSUSTAMISEL LÄHTUTAKSE TAASKASUTUSE TULEMUSEST

Pakendi maksustamisel aktsiisiga lähtutakse eelkõige tegelikust taaskasutuse tulemusest. Aktsiisimaksja, kes ei ole täitnud taaskasutamise määra, maksab aktsiisi määrast puudu jääva pakendikoguse eest.

Aktiisivabastuse saamiseks tuleb pakendi taaskasutamise määrad täita maksustamisperioodi jooksul ja üldjuhul on **maksustamisperioodiks kvartal**.

NÄITEID TAASKASUTAMISE JA PAKENDIAKTSIISI ARVUTAMISEST

Näide 1

FIE toodab kaupa ja pakendab oma kauba kartongkarpidesse. Laseb I kvartalis toodetud kauba turule. Ta ei tegele turule lastud kauba pakendi ja pakendijäätmete kogumise ega taaskasutamisega.

See tähendab, et FIE-l tekib I kvartalis turule lastud kartongpakendi kogumassilt pakendiaktsiisi maksmise kohustus 70% turule lastud pakendi koguse eest (70% turule lastud paberi- ja kartongjäätmete kogumassist on kohustus taaskasutada).

Näide 2

FIE, kes nõutud 70% paberi- ja kartongijäätmete kogumassist on taaskasutanud 65% ja seejuures on kogumassist ringlusse võetuna 60% asemel ringlusse võtnud 50%, tasub pakendiaktsiisi ringlusse võtmata jäänud 10% pakendi paberi- ja kartongijäätmete koguse eest.

Energiakasutus on täidetud, sest nõutud 10% ($70\% - 60\%$, s.o kogumassi määra ja ringlussevõtu määra vahe) on täidetud. Taaskasutanud 65% kogumassist, millest 50% on ringlusesse võetud, on energiakasutus seega 15% ($65\% - 50\%$).

Aktiisi tuleb tasuda ringlussevõtmata 10% paberi- ja kartongijäätmete koguse eest.

Näide 3

Plasti puhul on taaskasutusele ringlussevõtul kaks lävendit: 45% ja 22,5%. See tähendab, et vähemalt 22,5% tuleb ringlusse võtta selliselt, et plastist pakendijäätmel töödeldakse uuesti plastiks. See osa, mis jääb 45% ja 22,5% vahele võib olla ringlusse võetud ka muul viisil, nt plastist õli tootmisena. Kuid kui 45% plastist pakendijäätmete kogumassist on näiteks ringlusse võetud graanuliteks töödelduna, siis on ringlussevõtu protsendid täidetud.

Kui näiteks 35% plastijäätmete kogumassist on taaskasutatud ja sellest 15% on energiakasutus, 10% on ringlussevõtt materjalina ja 10% on muul viisil ringlussevõtt, näiteks õli tootmine, siis peab maksma aktiisi kokku 25% plastijäätmete eest.

Arvutuskäik on järgmine: ringlussevõtt materjalina on täitmata 12,5% ($22,5\% - 10\%$) ja samuti ringlussevõtu muu viis on täitmata 12,5% ($22,5\% - 10\%$). Energiakasutus on täidetud, s.t taaskasutatud on 15%, nõutud on aga 10% ($55\% - 45\%$, s.o kogumassi määra ja ringlussevõtu määra vahe).

Antud juhul peab maksma aktiisi 25% ($12,5\% + 12,5\%$) plastijäätmete koguse eest.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Kohustuste üleandmine taaskasutusorganisatsioonile

Kui aktiisimaksja on oma kohustused üle andnud pakendiettevõtjate asutatud taaskasutusorganisatsioonile, on aktiisiga maksustamise ja arvestuse perioodiks kalendriaasta.

Vastavalt **pakendiaktsiisi seaduse §-le 11¹** on aktiisimaksjal võimalus pakendiaktsiisi seadusega sätestatud kohustused kirjaliku lepinguga üle anda taaskasutusorganisatsioonile.

Kohustused annab aktiisimaksja taaskasutusorganisatsioonile üle kirjalikus lepingus fikseeritud

kuupäeval. Aktsiisimaksja ei saa tagasiulatuvalt üle anda selliseid kohustusi lepingu sõlmimisele eelnenud perioodi eest, mille täitmise tähtaeg on möödas, sõltumata sellest, kas pooled on lepingust tulenevad kohustused täitnud.

Taaskasutusorganisatsioon korraldab temaga lepingu sõlminud aktsiisimaksjate eest nende poolt Eesti turule lastud kaupade pakendi ja pakendijäätmete tagasivõtu ja taaskasutamise vastavalt seaduses kehtestatud taaskasutamise määra-dele. Selleks esitavad aktsiisimaksjad taaskasutusorganisatsioonile vajalikud andmed ja organisatsioon esitab aktsiisimaksja eest asjakohastele ametkondadele pakendi kasutusega seotud andmed.

Aktiisimaksja, kes ei ole kohustusi üle andnud taaskasutusorganisatsioonile, on kohustatud pidama kvartalite lõikes Eestis turule lastud kauba pakendite, imporditud ja teisest liikmesriigist soetatud kauba pakendite müümise, tasuta võõrandamise, vahetamise ja omatarbeks kasutusse võtmise arvestust pakendi massi ja pakendimaterjali liikide lõikes. Samuti on aktsiisimaksja kohustatud pidama kvartalite lõikes arvestust pakendi taaskasutamise kohta.

Pakendiaktsiisi maksukohustuse tekkimisel peab aktsiisimaksja Maksu- ja Tolliametile esitama maksustamisperioodi kohta aktsiisideklaratsiooni maksustamisperioodile järgneva kuu 15. päevaks.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Pakendiaktsiisi määrad pakendi koguse kohta

Maksustatav pakend	Aktiisimäär eurodes kg kohta
klaas	0,6
plastik	2,5
metall	2,5
paber ja kartong, k.a kihiline kartong	1,2
puit	1,2

Viimati uuendatud 08.01.2025